

สรุปมติการประชุมคณะกรรมการค่าจ้างชุดที่ ๒๐ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓

วันศุกร์ที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมปรกรณ์ อังคสิทธิ์ ชั้น ๑๐ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรื่อง การกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมง

คณะกรรมการค่าจ้างชุดที่ ๒๐ ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างรายชั่วโมง เพื่อดำเนินการศึกษาการกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมงสำหรับลูกจ้างในกิจการ งานหรือสาขาอาชีพ ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมงเสนอต่อคณะกรรมการค่าจ้าง คณะกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างรายชั่วโมงมีการประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ได้พิจารณากรอบการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง เพื่อเป็นสาระสำคัญใน (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง โดยประกอบด้วย ๕ ประเด็นหลัก สรุปประเด็น ดังนี้

๑. ประเภทกิจการหรืองาน เสนอให้บังคับใช้ในกิจการค้าปลีกและบริการ เช่น ร้านค้าปลีก ร้านสะดวกซื้อ ขนส่งสินค้า ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ตามประเภท TSIC

คณะกรรมการค่าจ้าง และที่ปรึกษา มีความเห็น ดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการฝ่ายรัฐบาล มีความเห็นว่าหลักการของการกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมง เพื่อบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ดังนั้น จึงไม่ควรกำหนดให้ใช้บังคับเพียงกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง เนื่องจากทุกธุรกิจได้รับผลกระทบทั้งสิ้น

๑.๒ คณะกรรมการฝ่ายนายจ้าง มีความเห็นว่าประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างรายชั่วโมงจะมีผลบังคับใช้เพียงช่วงระยะเวลาที่เกิดวิกฤตนี้เท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเสมอภาค จึงควรเปิดกว้างให้สามารถใช้ได้ในทุกประเภทกิจการและทุกสาขาอาชีพ เพราะทุกสถานประกอบการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสเช่นเดียวกัน

๑.๓ คณะกรรมการฝ่ายลูกจ้าง มีความเห็นว่าปัจจุบันนี้ได้รับความเดือดร้อนทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง หากมีมาตรการใดที่สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้างได้ก็ควรเร่งดำเนินการ เพราะสถานประกอบการไม่สามารถดำเนินการผลิตและส่งออกสินค้าได้ ซึ่งอาจจะต้องปิดกิจการหรือเลิกจ้าง ทำให้ลูกจ้างได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น ค่าจ้างรายชั่วโมงจะให้นายจ้างสามารถประคองธุรกิจให้ดำเนินต่อไปได้ โดยที่ยังรักษาสถานภาพของการจ้างงานลูกจ้างไว้ได้ด้วย

๑.๔ ที่ปรึกษาคณะกรรมการค่าจ้าง มีความเห็นว่าการบังคับใช้อัตราค่าจ้างรายชั่วโมง ควรจะมีผลบังคับใช้สำหรับทุกประเภทกิจการ เพราะสามารถเป็นทางเลือกในการจ่ายค่าจ้างเพื่อลดความเดือดร้อนของสถานประกอบการได้ แต่ประเด็นที่กังวลคือ หากนายจ้างและลูกจ้างตกลงยินยอมเรื่องการจ้างงาน โดยจ่ายค่าจ้างรายชั่วโมงกันแล้ว ระหว่างนั้นสถานประกอบการต้องปิดกิจการหรือเลิกจ้าง สิทธิประโยชน์ของลูกจ้างจะเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ และเมื่อสถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติแล้ว จะสามารถกลับเข้าสู่การจ้างงานตามรูปแบบเดิมหรือไม่

๒. อัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง เสนอใช้อัตราค่าจ้างตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง ขอความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีงานทำ และได้รับค่าตอบแทนอย่างน้อยชั่วโมงละ ๔๕ บาท โดยประกาศฯ มีผลตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

คณะกรรมการค่าจ้าง และที่ปรึกษา มีความเห็น ดังนี้

(๑) คณะกรรมการฝ่ายนายจ้าง มีความเห็นว่าเพื่อความรวดเร็วในการบังคับใช้ค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง ควรกำหนดในอัตราเท่ากับการจ้างงานรายชั่วโมงของผู้สูงอายุ คืออัตราชั่วโมงละไม่น้อยกว่า ๔๕ บาท แต่ต่อไปในอนาคตถ้าจะมีการเปลี่ยนแปลงการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายวันมาเป็นการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง จะต้องพิจารณารายละเอียดให้รอบคอบอีกครั้งหนึ่ง

(๒) ที่ปรึกษาคณะกรรมการค่าจ้าง มีความเห็นดังนี้

(๒.๑) อัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมงควรมีอัตราที่สูงกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายวัน หากกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมงในอัตราที่ต่ำเกินไปอาจเป็นการส่งเสริมให้นายจ้างเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้างและทำให้ลูกจ้างเสียสิทธิประโยชน์ได้ ทั้งนี้ ควรมีหลักในการพิจารณาที่มีมาตรฐานเพื่อให้เกิดการยอมรับ ตัวอย่างกรณีประเทศญี่ปุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงการจ้างงานรายวันเป็นการจ้างงานรายชั่วโมง โดยมีการเพิ่มอัตราชดเชยเพื่อทดแทนการเสียสิทธิประโยชน์จากการเป็นลูกจ้างรายวัน โดยเพิ่มให้สูงขึ้นประมาณร้อยละ ๒๐ - ๓๐ กรณีประเทศไทยจะเทียบได้กับการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานราชการเป็นองค์กรมหาชน จะมีการเพิ่มค่าจ้างขึ้นจากเดิมร้อยละ ๑๕ - ๒๐ เพื่อทดแทนสิทธิประโยชน์ที่จะได้จากราชการ

(๒.๒) การกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมงเพื่อเป็นมาตรการบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ต้องมีการกำหนดเงื่อนไขในการป้องกันไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้างงานลูกจ้างจากรายวันเป็นรายชั่วโมง เช่น การกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมงให้สูงกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายวันเมื่อหารด้วย ๘ ชั่วโมง ทั้งนี้ เมื่อมีการกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมงแล้วอาจจะไม่จำเป็นต้องมีการกำหนดเรื่องค่าล่วงเวลา หรืองาน part time

๓. ระยะเวลาการทำงาน เสนอให้มีการกำหนดระยะเวลาการจ้างเฉพาะขั้นต่ำต่อวัน คือไม่น้อยกว่า ๔ ชั่วโมงต่อวัน สำหรับระยะเวลาขั้นสูงไม่เห็นควรกำหนด เนื่องจากมีกลไกกำหนดให้ทั้ง ๒ ฝ่ายเลือกจะทำการจ้างอยู่แล้ว

คณะกรรมการค่าจ้างทุกฝ่ายเห็นด้วยกับการกำหนดระยะเวลาการทำงานขั้นต่ำวันละไม่น้อยกว่า ๔ ชั่วโมง

๔. การดูแลคุ้มครองสิทธิประโยชน์ เสนอให้คณะกรรมการค่าจ้างพิจารณาให้ไม่ต้องกำหนดไว้ในประกาศฯ

๕. ประกาศมีผลใช้บังคับ เสนอ ๒ แนวทาง เพื่อให้คณะกรรมการค่าจ้างพิจารณาต่อไป

๕.๑ ประกาศควรมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่..... พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป ให้เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการค่าจ้าง โดยให้มีผลใช้บังคับถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

๕.๒ ประกาศควรมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่..... พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป ให้เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการค่าจ้าง โดยให้มีผลใช้บังคับถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

คณะกรรมการค่าจ้าง และที่ปรึกษา มีความเห็น ดังนี้

(๑) กรรมการฝ่ายรัฐบาล มีความเห็นว่าระยะเวลาการบังคับใช้ควรนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยสามารถกำหนดได้ ๒ แนวทาง คือ แนวทางที่ ๑ ระบุระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดการบังคับใช้ แนวทางที่ ๒ ระบุวันเริ่มบังคับใช้ แต่วันสิ้นสุดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการค่าจ้างที่จะยกเลิกประกาศเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ ทั้งนี้ การประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นอำนาจของคณะกรรมการค่าจ้าง โดยผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ดังนั้นจึงสามารถเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในเรื่องการยกเลิกประกาศนี้ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการค่าจ้าง แต่อาจต้องหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าจะสามารถทำได้หรือไม่

(๒) กรรมการฝ่ายลูกจ้าง มีความเห็นว่าการบังคับใช้ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง เป็นการประกาศใช้เฉพาะช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น เพื่อลดภาระต้นทุนด้านค่าจ้างของผู้ประกอบการ ซึ่งปัจจุบันมีหลายสถานประกอบการปิดกิจการไปแล้ว โดยมีการจ่ายค่าชดเชยให้ลูกจ้างร้อยละ ๗๕ และสถานประกอบการที่ยังดำเนินการอยู่ ยังมีความไม่แน่นอนว่าจะสามารถดำเนินการต่อไปได้อีกนานเท่าใด แต่ถ้าสถานประกอบการที่ไม่ได้รับผลกระทบนำประกาศฉบับนี้ไปใช้ก็จะเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

มติที่ประชุมของคณะกรรมการค่าจ้าง

ที่ประชุมคณะกรรมการค่าจ้างมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบให้กำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ ประเภทกิจการหรืองาน : ใช้สำหรับการจ้างงานลูกจ้างในทุกประเภทกิจการ

๑.๒ อัตราค่าจ้างรายชั่วโมง : กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมงในอัตราไม่น้อยกว่า ชั่วโมงละ ๔๕ บาท เท่ากันทุกท้องที่

๑.๓ ระยะเวลาการทำงาน : ไม่น้อยกว่า ๔ ชั่วโมงต่อวัน

๑.๔ การดูแลสิทธิประโยชน์ : ให้ระบุไว้ในคำชี้แจงแนบท้ายประกาศ

๑.๕ วันที่มีผลบังคับ : ควรมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป สำหรับวันสิ้นสุดการใช้บังคับให้ขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้มอบให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการค่าจ้างในการพิจารณายกเลิกประกาศเมื่อเห็นว่าสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ โดยหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นนี้ให้มีความชัดเจนก่อน

๒. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการจัดทำประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง โดยให้หารือร่วมกับฝ่ายกฎหมายของกระทรวงแรงงาน และฝ่ายกฎหมายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพื่อเสนอให้ปลัดกระทรวงแรงงานลงนามในประกาศฯ ในฐานะประธานกรรมการค่าจ้างต่อไป

รับรองถูกต้อง

(นางชิตติยา มะหะหมัด)

นักวิชาการแรงงาน

รวบรวมเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓